

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2013/14:55

Fredagen den 19 september

§ 1 Konkurrenskraft

Utbildningsminister Jan Björklund

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 26 maj 2014**

**Information och samråd inför möte i Europeiska un-
ionens råd för konkurrenskraft den 25–26 september
2014**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi befinner oss i ett interregnum, vilket innebär att inte alla som sitter här i dag kommer att kunna sitta med efter början av oktober. Vi återkommer till det, men både i dag och vid tiden för nästa möte är den gamla riksdagen fortfarande intakt.

Med detta sagt hälsar vi utbildningsminister Jan Björklund med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några utestående A-punkter. Det finns det inte. Då undrar jag, utbildningsministern, om det finns skäl att säga någonting med anledning av möte i rådet den 26 maj.

Anf. 2 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ordförande! Det var många punkter, men det är en ständigt återkommande punkt som diskuteras och som kommer att diskuteras även i fortsättningen, och det handlar om Esas ställning. På 70-talet när Armstrong hade varit på månen blev européerna avundsjuka och grundade Esa, i stället för Nasa, alltså European Space Agency. Målet var att även en europé skulle gå på månen. Esa finns kvar, men just det målet gäller inte längre. Då finns det ständigt en diskussion om det där egentligen ska inordnas i EU eller om det ska vara en självständig body, vilket det är i dag.

Vi från Sverige företräder uppfattningen att det bör vara en självständig body. Vi är en tung industrination i sammanhanget. Esa består rätt mycket av länder som har intressen i både rymdindustri och rymdforskning, och det har inte alla europeiska länder. Det är en aldrig avslutad diskussion.

Statusen nu är att Esa förblir en helt självständig organisation. Det är inte en del av EU, men det är många som trycker på. Jag tror att diskussionen aldrig tar slut. Sveriges hållning är den som har majoritet.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare på dagordningen. Vi börjar med punkt 7, Europa 2020-strategin: Halvtidsöversyn och kommissionens meddelande *Forskning och innovation som källor till förnyad tillväxt*. Det är en diskussionspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 4 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ordförande! Europa 2020, eller Horizon 2020, är beteckningen på Europas forskningspolitik med blick mot 2020. Bakgrunden är såklart att det finns en viss nervositet i Europa för att kineserna drar ifrån. Nordamerika och andra satsar och investerar, och det går bra, men det har inte gått så bra i Europa på senare tid. Då är forskning en del av svaret på att stärka Europas konkurrenskraft.

Det här är ett slags halvtidsrapport. Jag tycker inte att det finns någon som helst anledning att ha några invändningar mot den rapport som ligger på bordet. Där understryks att Europa måste öka ambitionen när det gäller forskning. Det handlar både om grundforskning och om tillämpad forskning och innovationer. Det blir lätt i en lågkonjunktur så att alla stirrar på jobben här och nu, och det blir otroligt fokus på innovationer. Men här betonas att det också måste handla om grundforskning som är lite mer långsiktig.

Det finns hela tiden en motsättning inom Europeiska unionen. Vi är ett antal länder som tycker att det är viktigt att prioritera spets och kvalitet, och andra vill prioritera regionalpolitik i forskningen. Det gör framför allt östeuropeiska länder som inte har samma nivå på sin forskning. Det finns majoritetsstöd för vårt synsätt, men det är en ständig konflikt, kan man enkelt säga, mellan Västeuropa och Östeuropa. Vi som en framstående forskningsnation framhåller att

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 8, Den andra lägesrapporten om det europeiska forskningsområdet. Även det är en diskussionspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 6 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ordförande! Även detta är ett slags avrapportering inom European Research Area, det europeiska forskningsområdet. Det syftar på egentligen all forskning som sker i Europa. EU finansierar en del, en del finansieras av stater och en del av andra aktörer. Det är ett begrepp på all forskning som sker i Europa, ERA.

Det här är ett slags utvärdering där varje land får viss feedback. Vi kan glädjas åt att Sverige kommer ut väldigt starkt i de olika kriterierna. Vi har ett effektivt nationellt forskningssystem, som man beskriver, och transnationellt samarbete. Vi har alltså mycket samarbete med andra länder. Vi har en öppen arbetsmarknad för forskare, och vi beslutade i våras att göra den ännu öppnare. Personer som kommer hit för att forska får stanna kvar om de vill fortsätta eller jobba här – arbetskraftsinvandring.

Jämfört med andra länder har vi en hög grad av jämställdhet och genusperspektiv i forskningen. Den är fortfarande mansdominerad, men det ändrar sig i snabb takt åt rätt håll. Jämfört med andra länder ligger vi före. Och det finns en del andra aspekter.

I fråga om alla de kriterier som här utvärderas kommer Sverige väldigt väl ut, och i många avseenden är vi ett föregångsland.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det även på denna punkt finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Vi rör oss vidare mot punkt 9, Övriga frågor. Det gäller meddelande från kommissionen: *Mot en blomstrande datadriven ekonomi*. Det är en informationspunkt.

Önskar utbildningsministern säga något? Nej. Vi tackar för informationen.

2013/14:55
19 september

Anf. 8 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Jag antar att det är sista gången jag är i EU-nämnden i den här rollen, och jag vill tacka EU-nämnden för gott samarbete.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar utbildningsministern för detsamma och för närvaron här i dag samt önskar en trevlig helg.

§ 2 Konkurrenskraft

Statssekreterare Håkan Ekengren

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 26 maj 2014**

**Återrapport från informellt ministermöte den 20–21 juli
2014**

**Information och samråd inför möte i Europeiska un-
ionens råd för konkurrenskraft den 25–26 september
2014**

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Håkan Ekengren med medar-
betare välkomna till EU-nämnden.

Jag undrar inledningsvis om det finns några utestående A-
punkter. Det finns det inte. Då, statssekreteraren, undrar jag
om det finns skäl att säga någonting med anledning av möte i
rådet den 26 maj eller det informella ministermötet den 20–
21 juli.

Anf. 11 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN:

Vi har skickat ut skriftliga rapporter från mötet, så det är
snarast en fråga om nämnden anser att jag ska rapportera
ytterligare eller om det räcker med de skriftliga rapporterna.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går till punkt 4 på da-
gordningen, Integrering av industriell konkurrenskraft. Det
är både en besluts- och en diskussionspunkt.

Anf. 13 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN:

Ordförande! Rådet ska än en gång diskutera Europas in-
dustriella konkurrenskraft. Det italienska ordförandeskapet
presenterade i somras ett utkast till rådsslutsatser som sedan
dess har förhandlats. Slutsatserna har tagit sin utgångspunkt i
det uttalande som Europeiska rådet gjorde vid sitt möte i
mars i år.

Tonvikten i slutsatserna ligger på hur den industriella
konkurrenskraften kan integreras i alla olika relevanta poli-
tikområden. Dessutom innehåller slutsatserna medskick till
kommissionen i dess arbete med att ta fram den vägkarta för

genomförandet av industripolitiken som stats- och regering-scheferna beställde.

Under förhandlingarna har regeringen bland annat drivit på att kommissionens mål om att industrin minst ska utgöra 20 procent av bnp inte likställs med miljö- och klimatmålen.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom ordförandeskapets förslag till slutsatser. Ordförandeskapet har även aviserat en diskussion om integreringen av den industriella konkurrenskraften.

I det underlag som ordförandeskapet presenterat lyfter man fram några frågeställningar, bland annat frågor om hur industrialiseringsgraden kan öka samt hur en integrering av industriaspekten kan bidra till industrins konkurrenskraft.

Regeringens avsikt är att i diskussionen framföra att industrins konkurrenskraft stärks långsiktigt om vi stärker forskning och innovation, verkar för en mer resurseffektiv och hållbar industri samt ser till att företagen har goda ramvillkor att arbeta utifrån.

När det gäller integreringen av konkurrenskraftsaspekterna i andra politikområden är det viktigt att arbeta för en ökad kvalitet i konsekvensutredningen.

Slutligen kommer regeringen att understryka vikten av fri och öppen handel samt av att riva barriärerna för gränsöverskridande handel på den inre marknaden.

Anf. 14 BÖRJE VESTLUND (S):

Vi har tidigare haft en avvikande mening i det här ärendet, och vi avser inte att lyfta den i dag med anledning av att man har en något – höll jag på att säga – nyktrare ståndpunkt i ärendet. Den är i alla fall något mer dämpad, och man angriper inte målet om 20 procent. Vi är helt nöjda med förslaget.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för såväl regeringens här redovisade inriktning som regeringens ståndpunkt i den här frågan.

Vi går vidare till punkt 5, Europa 2020-strategin: Halvtidsöversyn. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 16 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN:

Under denna punkt kommer medlemsstaterna att diskutera Europa 2020-strategin och den nu pågående översynen. Den

5 maj lanserade kommissionen ett offentligt samråd om Europa 2020. Samrådet är en del av den översyn av Europa 2020 som väntas pågå fram till våren 2015.

2013/14:55
19 september

Det italienska ordförandeskapet har tagit initiativ till att organisera en debatt i bland annat konkurrenskraftsrådet och har valt att styra diskussionen genom ett underlagsdokument med frågor om genomförande, effektiviseringar, hinder och möjligheter.

Regeringen föreslår att Sverige välkomnar kommissionens samråd och översynen av 2020-strategin, och regeringen ser inga skäl att förändra strategin. Sverige bör verka för att ambitionsnivån och fokus i arbetet med Europa 2020 upprätthålls samt att översynen fokuseras på att genomförandet av hållbara tillväxtdrivande åtgärder kan påskyndas.

Det handlar framför allt om att mer effektivt tillämpa det som redan beslutats inom ramen för Europa 2020 och den europeiska planeringsterminen med inriktning på att stärka och modernisera den inre marknaden samt främja öppen och fri handel, få till stånd väl fungerande arbetsmarknad med stort deltagande av såväl kvinnor som män, satsa på utbildning, forskning och innovation, dra nytta av omställning till en resurseffektiv ekonomi och upprätthålla hållbara offentliga finanser.

En utgångspunkt för regeringen är att medlemsstaternas befogenhet gällande arbetsmarknad och sociala frågor och skatte- och utbildningsområdet inte försvagas och att parternas autonomi samt olika nationella system för lönebildning respekteras.

Anf. 17 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Som vi tidigare nämnt tycker vi att Europa 2020 är feltänkt från början. Vi tycker inte att det mest rimliga och bäst avvägda är att klumpa ihop alla länder i en och samma smet så att alla ska driva på samma utveckling ungefär som om alla länder vore lika. Vi tror att alla länder skulle tjäna på att spela på sina fördelar och nackdelar, styrkor och svagheter, och att varje land självt får bestämma sin egen utveckling men utan att gå ifrån modellen med frihandelsavtal och den inre marknaden.

Jag tycker att det är dags att överge Europa 2020 och i stället låta respektive medlemsstat verka för sina egna mål utifrån sina egna förutsättningar. Det är en synpunkt.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag tolkade det som en avvikande mening. Var det korrekt, Johnny Skalin?

Anf. 19 JOHNNY SKALIN (SD):

Du kan tolka det som en synpunkt. Det här är väl en diskussionspunkt. Det är en halvtidsöversyn, och det är inte så mycket att göra mer än att säga vad man tycker.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Då noterar vi det som ett medskick i stället.

Anf. 21 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN:

Vi noterar det som ett medskick. Det här är en diskussionspunkt vid rådsmötet nästa vecka.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi har noterat ett medskick från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till den sista punkten i föredragningsspromemorian, och det är Övriga frågor, a–d. Det är informationspunkter, och jag undrar, statssekreteraren, om det finns skäl att säga något.

Anf. 23 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN:

Kommissionen kommer att presentera en färdplan för de åtgärder som föreslogs i meddelandet *Mot en mer konkurrenskraftig och effektiv försvars- och säkerhetssektor i EU* som publicerades 2013.

Färdplanen är en konkretisering av de åtgärder som föreslås i kommissionens meddelande från sommaren 2013. Detta meddelande har behandlats vid bland annat konkurrenskraftsrådet i september 2013, vid försvarsministermötet under hösten 2013 samt vid Europeiska rådets möte i december 2013.

Anf. 24 LARS OHLY (V):

2013/14:55
19 september

Vänsterpartiets uppfattning är, hoppas jag, väl känd. Vi är inga vänner av det militära samarbetet. I december förra året hade jag en längre utläggning som mynnade ut i en avvikande mening kring det försvarspolitiska samarbetet över huvud taget, och jag vill upprepa den ståndpunkten.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Den noteras i protokollet, men här är utrymmet för avvikande meningar begränsat, som Lars Ohly väl känner till.

Önskar statssekreteraren kommentera? Nej. Är det någon ytterligare som begär ordet? Nej.

Då tackar vi för informationen under den punkten och tackar statssekreteraren med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

Innehållsförteckning

§ 1 Konkurrenskraft.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 8 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
§ 2 Konkurrenskraft.....	4
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 11 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 13 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN	4
Anf. 14 BÖRJE VESTLUND (S)	5
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 16 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN	5
Anf. 17 JOHNNY SKALIN (SD)	6
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 19 JOHNNY SKALIN (SD)	6
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 21 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 23 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN	6
Anf. 24 LARS OHLY (V).....	6
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	7